

PERSBERICHT - 21/04/2023

Meer meldingen grensoverschrijdend gedrag binnen speelpleinwerk.

De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) stelt vast dat het aantal meldingen over grensoverschrijdend gedrag ook binnen het speelpleinwerk toeneemt, maar concludeert hieruit niet noodzakelijk dat er ook effectief een toename aan grensoverschrijdend gedrag zou zijn. Ze reageert daarmee op het artikel 'seksueel grensoverschrijdend gedrag in jeugdbewegingen in stijgende lijn' dat begin deze week op [Apache.be](https://www.apache.be) verscheen. In die toename van meldingen stijgt ook het aandeel van meldingen over seksueel grensoverschrijdend gedrag. In 2022 werden 16 meldingen van grensoverschrijdend gedrag opgetekend, waarvan 12 rond seksueel overschrijdend gedrag. De koepelorganisatie schrijft de stijging toe aan de grotere maatschappelijke bewustwording rond grensoverschrijdend gedrag die de #MeToo-beweging op gang bracht en het Vlaams Actieplan Integriteit. De VDS roept lokale vakantiewerkingen op om het thema bespreekbaar te maken en een kader uit te werken met het vernieuwde integriteitsbeleid van de organisatie als mogelijke kapstok.

Niet per se meer grensoverschrijdend gedrag, wel meer meldingen

Grensoverschrijdend gedrag in de brede zin zoals mishandeling, pesterijen, seksueel, verbale of fysieke agressie, vandalisme... komt overal voor in onze samenleving. Helaas dus ook binnen het speelpleinwerk waar jaarlijks 185.000 kinderen en 23.000 jongeren als animator samen vakantie beleven. Het is bij uitstek een ontmoetingsplaats voor én door jongeren, waar jong zijn en experimenteren hand in hand gaan. Grensoverschrijdend gedrag altijd en overal uitsluiten kan niet, noch binnen het jeugdwerk, noch in andere sectoren, maar we hebben als organisatie de opdracht om te streven naar een omgeving waarbinnen iedereen zichzelf kan zijn en zich veilig voelt. We weten niet of er binnen het speelpleinwerk een toename of daling is. Dat is nauwelijks te achterhalen. Wel kunnen we met zekerheid stellen dat het aantal meldingen bij ons als koepelorganisatie toeneemt. Begeleiders zijn meer alert, slachtoffers durven sneller spreken.

"Grenzen opzoeken, aftasten en verleggen is eigen aan jeugdwerk. Kunnen en mogen experimenteren is misschien wel de reden waarom jeugdwerk voor velen zo bijzonder is. Wat echter geen plaats heeft binnen jeugdwerk is grensoverschrijdend gedrag. Daarom neemt de VDS de taak op zich om jongeren binnen de eigen organisatie en op lokale werkingen te versterken in het aangeven van hun grenzen en het respecteren van andermans grenzen. Een toename van meldingen impliceert niet noodzakelijk een toename aan grensoverschrijdend gedrag. We geloven dat het gedurende 5 jaar lang inzetten op bewustwording en empowerment rond integriteit en integriteitsschendingen ervoor zorgt dat mensen ons sneller weten te vinden om een vermoeden van grensoverschrijdend gedrag te melden."

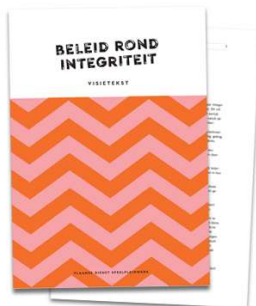
Simon Knaeps
Aanspreekpunt integriteit - Vlaamse Dienst Speelpleinwerk

Inzetten op beleid en bewustwording loont

Sinds de opmaak van ons eerste integriteitsplan in 2015 merken we in onze interne werking een grotere bewustwording bij vrijwilligers en beroepskrachten. We stelden al snel vast dat het plan zelf, maar ook de aanloop naar de opmaak ervan, medewerkers taal gaf om met elkaar in gesprek te gaan, waarden en normen af te toetsen, grenzen aan te geven en ondersteuning te bieden waar nodig. In 2017 maakt de Vlaamse Overheid werk van het Vlaams Actieplan Integriteit. Om nog langer Vlaams erkend en gesubsidieerd te worden, moet elke jeugdorganisatie tegen eind 2018 een eigen aanspreekpunt integriteit (API) aanduiden en een integriteitsbeleid uitwerken. De Ambrassade, koepel van het jeugdwerk in Vlaanderen en Brussel, zorgt ervoor dat die API's ondersteund en opgeleid worden. Sinds 2018 zijn we dus het formele aanspreekpunt voor lokale speelpleinwerkingen die met vragen zitten of melding willen maken omtrent grensoverschrijdend gedrag. Er volgt extra communicatie rond de aanspreekpunten, inhoud op de website en in ons magazine. De VDS wordt makkelijker aangesproken, de beleidskeuze mist zijn effect niet.

Echter zijn we er ons ook bewust van dat een groot deel van de vermoedens en vaststellingen lokaal worden opgevangen en behandeld, en dat is goed. Alle speelpleinwerkingen worden zelfstandig door lokale besturen of particulier georganiseerd. VDS is geen organisator, maar ondersteunt met vorming, advies en sensibilisering. Of er nu wel of niet een effectieve toename aan grensoverschrijdend gedrag is, doet er minder toe dan dat we onze jongeren en werkingen de handvaten geven om een sterk preventie- en reactiebeleid uit te werken om hier intern mee aan de slag te gaan.

Een kapstok voor lokale speelpleinwerkingen

Nieuwe inzichten en verdere evolutie in de maatschappijvisie rond het thema, meer meldingen rond grensoverschrijdend gedrag vanuit de lokale werkingen, maar ook in de eigen organisatie zorgen ervoor dat de VDS zijn intern integriteitsplan tegen eind 2022 versterkt. We stellen het ook ter beschikking als inspiratiebron voor lokale werkingen om het thema bespreekbaar te maken en we stimuleren hen een eigen kader uit te werken.

Meer lezen op www.speelplein.net/grensoverschrijdendgedrag.

Nultolerantie ten aanzien van strafbaar gedrag

Een belangrijk onderdeel van het integriteitsbeleid bij de VDS is het handelingskader. Het focust op preventie, reactie en nazorg. Welke stappen kan je of moet je ondernemen, wie betrek je bij beslissingen en bij wie kan iemand terecht om situaties te melden. Het geeft medewerkers handvatten om met grensoverschrijdend gedrag om te gaan en integer te handelen vanuit 3 verschillende perspectieven: *je bent getuige, je overschrijdt een grens of je ervaart grensoverschrijdend gedrag*.

Iemand die aangeeft dat zijn grens overschreden is, wordt altijd gehoord. Afhankelijk van de nood van het slachtoffer en de ernst van het gestelde gedrag, volgen er consequenties voor de persoon die een grens overschreed. Niet elke situatie waarbij grenzen overschreden worden, is even ernstig. Fouten maken, maakt deel uit van het groeiproces van jongeren en de VDS is een organisatie die kansen geeft.

Het nemen van verantwoordelijkheid is hierbij een belangrijk element. Wanneer de persoon zelf inziet dat die een grens overschreed en hier verantwoordelijkheid voor neemt, is er ruimte om een leerproces aan te gaan.

In de meeste situaties kiezen we eerst voor een waarschuwing, vooraleer we overgaan tot meer ingrijpende stappen. Echter als het gaat over gedrag dat strafbaar is, hanteren we een nultolerantie en zijn de consequenties navenant: bv. het (tijdelijk) stopzetten van samenwerking met de organisatie, het naar huis sturen van een deelnemer, de betrokken instanties op de hoogte brengen...

“Bij elk type schending vindt VDS het belangrijk om herstelbevorderend tewerk te gaan en iedereen die zijn of haar fouten wil erkennen, ook de nodige hulp te bieden” verduidelijkt Marjolein Mollet, aanspreekpunt integriteit. *“Tegelijk deinzen we er niet voor terug om in geval van zware integriteitsschendingen meteen actie te ondernemen. Enkele jaren terug zagen we ons bijvoorbeeld genoodzaakt om na een melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag de samenwerking met een van onze vrijwilligers met onmiddellijke ingang stop te zetten.”*

Marjolein Mollet
Aanspreekpunt integriteit - Vlaamse Dienst Speelpleinwerk

Sommige grensoverschrijdende situaties kunnen een grote, langdurige impact hebben op een persoon of een groep. We hebben oog voor personen die nood hebben aan hulp achteraf. Een belangrijke boodschap die we aan onze medewerkers daarbij meegeven is dat ze zelf geen hulpverleners zijn. Wanneer het nodig is worden externe organisaties ingeschakeld of mensen doorverwezen naar professionele hulpverlening.

----- einde persbericht -----

Verantwoordelijke pers

Bert Breugelmans
bert@speelplein.net
+32 494 79 09 65

Aanspreekpunten integriteit

Marjolein Mollet +32 474 53 43 83
Simon Knaeps +32 485 10 89 72
Yana Weets +32 498 47 62 65

vlaamse dienst
speelpleinwerk

De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) is al 50 jaar expert in het organiseren van een speelaanbod in vakantietijd. Elke vakantiewerking kan bij ons terecht voor vorming en ondersteuning over alle aspecten van een werking. Onze kennis en expertise zijn gebouwd op onze jarenlange dienstverlening als koepel voor het speelpleinwerk in Vlaanderen en Brussel.

www.speelplein.net/overons

Speelpleinwerk is een unieke jeugdwerkvorm in de vakantie(s) van kinderen en jongeren. Spelen om te spelen staat centraal voor kleuters, lagere schoolkinderen en/of tieners. Jongeren krijgen er kansen om te groeien, voeren het speelaanbod uit en worden betrokken bij de aanpak en invulling ervan. Speelpleinwerk heeft een sterk lokaal karakter en wordt gekenmerkt door een hoge graad van toegankelijkheid. Anno 2023 zijn er 608 speelpleinwerkingen in Vlaanderen en Brussel. De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk is zelf geen organisator van lokale speelpleinwerkingen, maar ondersteunt speelinitiatieven proactief. 86% van alle speelpleinwerkingen is lid van onze organisatie.

www.speelplein.net/overspeelpleinwerk